

DÜŠEVNI LIST

G. Zver Joško, knjižničar Črenšovci

laš Dom

Měsečne verske novine.

Vu iměni přěkmurske evang. šinjorije reditel
I vödávník: FLISAR JÁNOŠ, Murska Sobota.

Rokopisi se morajo v Puconce pošilati.

Ček računa št. 13,586; imě „Düševni list“ Puconci.

Cejna na cejlo leto 20 Din., v zvönstvo 30 din.,
v Ameriko 1 Dol., edne numere 2 din.

Izhaja ednók na mēsec.

Naprejplačilo gorivzeme vsáki ev. dühovnik i vučitel.

Kristušova náklonost.

HÁRI LIPÓT ev. dühovnik.

Znôva se nam bliža veliki tjeden, tjeden mira. Za té dněve niti iskajôči ne moremo nájti pripravněše sv. reči, nego je apoštolsko opominanje k Filippěncom v 2.-om táli i v 5.-om veršuši: „Tá náklonost naj bode vu vami, štera je i vu Kristuš Jezuši.“ V bližini velikoga pétka z čüdnov močjöv primejo našo düšo té reči, dogôdki velikoga tjedna nam pa sami razlôžijo, kakša je Kristušova náklonost. Glédajte na trpěčega, vměrajôčega Kristuša, kakša náklonost prehodi njegovo srcé tam na Golgoti!

Glédajte na Njegovom obrázi tisti mir, tisto ponizno pokornost, s šterim bože dokončanje, božo vekivečno svéto voló goriprimle. Glédajte tisto batrivnost, s šterov tá stôpi pred nepřijátelske oblásti, tisto plemenito očivesnost, s šterov gléda svoje zemelske sodnike. Tam vidimo njegovo smilüvajúčo lübézen, s šterov zakriva i varje nevučeno lüdstvo, zmislímo si na Njegovo skrbnoséčo vernost, s šterov se skrbi za svojo mater Márijo i za svoje vučenike. Na razbojnikovo prošňjo z králevskov milostjov odgovori, svoj zádňji boj z odičenov vernostjov obláda, vse do tiste minute, gda se je vse skončalo. Vidite, tákše plemenite náklonosti so prebivale vu Kristuši.

Vzemimo ešče k tomi Njegovo globoko poniznost, od štere tô čtémó: „Nego jem sam sebé ponizo, obráz slugov je na sé vzéo, vu spodobnosti človečoj je bio, ponizo se je, včinjěni pokoren, notri do smrti, smrti pa križa.“ Ne je přišo kralüvat, nego slüžit, nigdár je ně isko svojo díko i svojega haska, nego délo je vsigdár samo za božo díko i za hasek lüdstva. Ně je noso králevske koróne, nego si je trnjavi věnec odébrao, v přöstnoj štali se je narôdo i na križi je mogo mrěti. Zátó nam Kristuš pravico má etak govoriti: Hodite, včíte se od méne, tá náklonost naj bode vu vami, štera je i vu meni bila.

Evangelíčanski kršćanje! Eto postno vrěmen vas naj vči Jezuša nasledüvati.

„Sredbenik! vsáki tvoj stopáj
Je stopáj lübéznosti,
I tvoj tak nedužen spadáj
Vretina smilenosti.
Lübézen te je gnála
I višno môč ti dála,
Da bi pehár smrti kôštao,
I tak za svět áldov pôstao.“

Molitev bojdí klüč tvoje gojdne, lakat tvoje nôči.

*

Tô je rázložek med stvarjov i človekom, ka ete tüdi má nedelski obleč.

(Luther.)

Post i trpljenje.

Práva znamenitost posta je në vu njega zvněšnjem oprávanji, nego vu znotřěšnjem zdržětki njegovom. Nůvi zákon nepozna postno právdo. Ivan Krstitel i njegovi vučeniki so setoti tůdi postili, dňok je toga znamenitost poměnašao Jezuš, gda je erkao : „Jeli se morejo sinovje ženidve žalostiti, dokeč je žnjimi ženin ?“ (Mt. 9, 15). I gda prikapči k tēm rečam : „Prido pa dněvi, gda se od njih vzeme ženin i teda se bodo postili...“ z tēm li tō njim želě nazvěstiti, ka se on odvzeme od svoji vučenikov, falio bude njim, ka zadosta velika žalost, plač (důhoven post) bude na njě gledoč. Truc tomí tak apoštolje, kak tí prvi kršćanje se tůdi večkrat postijo, no či tůdi Pavel apoštol piše : „Králestvo Bože je në jestvina i pítvina, nego pravica, mér i radost vu světom Důhi.“ (Riml. 14, 17.)

Reformácija je tůdi në brezpogojno odvrgla posta, odložno pa tajl njega zaslůženost k zveličanji, ka bi si Božo miloščo i spravičanje zaslůžili z rázložka činěnjem med hránami. Poleg neprestanoga naglášanja toga proteštáliva 26. artikuluš agoštonskoga Verevadlůvanja prōti onomí potvárjanji, ka bi reformácija i njěni vernici za neprávno držali disciplineranje samoga sebě i vmárjanje tēla. Reformátorje so naime na trplěnje gledōč vsigdār tō včill, ka je kršćanski človek dužen nevōle znášati. I tō je právo ōmurno i

neskazlivo mantránje tēla, či se varde-nemo po rázložni nevoláj i se z Kristušom razčětimo.

Ete důhoven post je pravilěn, hasnovitěn, potreben. Med tēm důhovnim postom se známo poglobiti vu dogodke trplěnja Kristusovoga, eto nás pripomore k právoj postnoj razpložnosti. Med etim blagoslovno postáne na nás gledoč tůdi naše lastivno trplěnje. Eto dvoje vu tesnoj razmeri more biti z enovim. Tě je blagosloveno naše trplěnje, či prečůtimo Kristušovo trplěnje, od šteroga težšěga je ešče në bilō na etoj zemli, — i či pod težinov etoga dvojnoga — Kristušovoga i lastivnoga — trplěnja z globočine našega srdca zhájja gečemanski zdůháv : Oča moj, či je mogōče, naj přede od méne ete pehár, ali nej, kak jas ščem, nego kak Tí.

Tako nam bude na dobro postna razpložnost, sam post. Navčí nás Jezuša prav nasledůvati, po njegovi stopájaj hoditi, në samo cvetna polá, nego tůdi trnave poti žnjim navkřp hoditi, žnjim navkřp kríž nositi, trpeti, pōleg Bože vole trpeti.

Jezušovoga trplěnja znamenitost podígáva, ka je on në za nikáke, nego za vsakoga trpo i coj kak čistí, světi i nedužen. Zátō je bilo njegovo trplěnje skoron nezmero.

Znamenitost našega trplěnja daleč ostáne za njegovim ešče tůdi tē, či za drůge trpimo. Zvōn toga naše trplěnje má takši zálec, šteroga

Křívda i pokōra.

Roman, pisala : Kovatš Frida.

Poslovenčo : SILVANUS.

XXIV.

Edno leto dugo je trpo mér pri Ehrbacherovi, ali duže tůdi në. Peter je në mogo dale zatřpeti njegoví prijátelov hůjskajōče guče obrl svojega solidnoga živilěnja i pomali si je napřě vzěo stáre návade. Mantrao je ženo i drůžino, sam sebě zamřžneni je hodo po žitka potáj. Skoron vsakši děn je pijen bio, alkohol, te nájvėkši protivnik človeči, ga je spoj obládo, pred zōřjov je rětko přišo domō i te je pa do pōldněva spao. Vu tom zamůdjeno delo je tē z silov štéo notri dopřinestl, štero se zná, je në šlo brezl psůvanja i preklinjávajja. Stári Ehrbacher je tiho vōpremino i Lizi je pa nišče në pravo edno dobro rěč. Ona se je vu zádñjem časí tůdi spreměnila, në se je jōkala, në se starala, nego

z zdignjenov glavōv měrnō i potrplivo je nosila svoje nevōle, svoj kríž. Vu samotni nočni vōraj, gda je Peter pri vini kártajōči sedo vu oštariji, si je Liza z sv. písma vzěla trōšt i mōč za drůgi děn. Hedvig njě je vōrno na pomōč bila vu njěni težki dněvi i në je dosta dála na lůdstvo, ki so samo z plečom migali za njōv. Vedno je samo na tō glédala, naj z čistim srcem dopunjáva to dobro dēlo. Liza je vu krátkom to drůgo dēte čakala.

Od vnōgoga cvětja dišěče nōči májuš mēseca je přišo te nůvi človek na svět. Kmičnočarne oči so se leščile z njegovoga drůvnoga obrázeca i tí srebrno sěri vlasjě, kak eden vėnec so vzěll okōli žě na pár dni njega málo glávico.

Liza je z materskov radostjov poglejšovala ponōvno na svoje dēte. Tak lůblěni i zlátí je te máli Alfred në bio kak tō, tak da bi ta deteta bivost z drůgoga světa bila.

je Jezuš nê poznao, to je naši lastni grehi lastna tožba.

Na trpéčega, nedužnoga Kristuša glédavši se olêhša naše trplênje i nas obvzeme nebeski počinek, tako, ka rávno naše nájtežkéše vóre nam bodejo sádarodne, ár vu tej je bio Bôg nájbliže knam, gda smo mí tak čútili i vervall, ka je odhájao od nás. Samo pod težinov križa zarazmimo prav na pomoč, trôšt, vráčenje vsigdár gotovoga Zveličitela zvajóčo rêč: „Hodte k meni vsi, kí ste obrtúrdjeni ino oklajeni i jas vam počinek dam.“ Koga žitek je lehki, gladtek, brez trpljenja, tísti ali sploh nê, ali samo preveč naretci vzeme vu svojo rokô Biblijo i teda jo samo tako čtê, líki edno vučno knigo. Skôz bolezní skúz dosta globše vídí naše okô i dosta takši právi džúndžov zavídi vu Božoj rêči, katere smehéči pogléd niti vpamet nevzeme.

Vsákdén molimo Očanaš. Ali kak drúgo razmênje zadobí Gospodnoga molítev, gda obrí škrinje ednoga drágoga deteta, lüblénoga hižnoga pára, rano preminočega rodítela zdühávamo: „Bojdi vola tvoja, kako vu nébi, tak i na zemli.“

Nepoménšajmo tak postno razpložnost i ne sôdmo za višešnje držánje dúhovnoga posta. Dúhoven post, hodba po stopáji trpéčega Jezuša je hasnovita, tém više potrebna. Po njem pridemo vu tesno prikápnost z Odkúpitelom, za nás trpéčim; pozdignemo se blázi k Bôgi, k našemi lübjáječemi nebeskom Oči i známo obládati nad trplênjem.

Na drúgi dén je Peter dugo glédo stojéči vu to stáro zibeiko i čako je, dokeč je to málo goriodprlo oči svoje. Peter je vedno bole na gôsti poglejívno vu hišo, gda je déte spaló, ali je pa kcojglédo, kak si je te mále pestničke z silov vu erdéča vústica tiskalo. I gda je ednôk obrí zibeke nagnjeni na pamet vzéo te prvi smêh, je vózdigno toga máloga z vankišov i ga je k svojim brasklavím lícom stisno. Z nezadržánov močjôv ga je gnalo, kí je nê pozno lübézen, k svojemi deteti i v Lize srcé je nôvi trák vüpanja obsíjo. Ali bi to déte môč zadóbilo nad njegovím trdim srcem?

XXV.

Gda je fararov Herbert v šôlo príšo, je Ehrbacherova mála Trézika edna cártliva deklíčka postánola, z vónrédnó velikími očmi vu málom obrázi. Z velkov lübéznostjov i cártlanjem je vísila na svojem oči, šteroga kmíčen obráz se je

Žoltár pokôre.

Oh Judaš, Judaš Iškariot ti!
Na tvoje imé mi líce gori.
Oh Judaš, Judaš, Razbojník hûdi!
Eto imé mi ves sram obûdi.
Ti kmíčna bivost! Ti šatanska môč!
Kí v prepast vodiš, sühneš v kmíčno nôč.
Ti si gledalo, v šterom se vídim;
Na krívoj pôti, kak sem-tá blódim,
Kak vu zla blatí hodím vu kmíci,
V odúrni grêhi, okláni z bíni.

Ti si šô k popom ino pisáčom
I si je proso za šatanski lôn:
„Kelko mi dáte? Jas vam ga prêk dam!“
Oh ti odávec, prestrašen pogan,
Húdoga slugo neverno delo.
I jas sem túdi hodo tó stezo.
Vtonjeni v márnost etoga svêta
Odávo Njega; Zveličitela,
Ga ogrízavo ino špotáro.
Judaš, tebi tíváriš postano!

Vučeníkom je Jezuš tak pravo:
„Velím za istino, za istino,
Z menom jej krúh on, kí me obtóži.
Odávec eti je v vašem króži!“
Ti si tó vse čüo, dônok si blódo,
Ráj si se k pekli, kak k njemi vrno.
Jezuš je meni túdi tak pravo,

razsvetlo, či je to málo zagledno. Njegovo celo kamentrdo srcé je deteče bíló. Vu navzóčnosti deteta je ni edno trdo rêč nê povedo i z stráhom se je skrio i zakrivo obráz pred njím, či je pijen bío, štero je preci na gôsti bíló. Mála Rezika se je strašno bojála od pijancov i či je ednoga vídla, se vu celom têli trepetájóča skrila vu šteri kôt.

Rezika se je vu bláženôj decínskoj radostí sunčala, tarkaste metúlce je nagánjala, ali je pa méрно i senjájóč sedêla i špilala med korinami z edním čúdním občútténjem na obrázi, štero dostakrát ni ti odraščeni ne prerazmíjo.

Njéni nájbôgši pajdáš je fararov Herbert bío. Te preci vékši pojeb je po vóre dugo znao prepovedávati njê one lépe pripovéstí, štere njemi je njegova dobra mati domá povédala i Rezika je tího i pazlivo poslúšala njega.

Ehrbacher je tó veliko pajdáštvo nê rad vído, dônok je nê štéo deteta veseljé pokvariti.

Dónok sem v rúžen gréh notrispadno.
Od Bogá sem se vkrajobrno,
Húdogá svéta porob postano.

Judaši Jezuš falat dá v vústa,
Njegvo srcé pa šatan obláda.
„Ka si naméno, tó hitro včini!“
I Judaš samo te pènez vidi.
Tá rěč ga varje. On na lón misli,
Na pòt se vzeme vu kmičnoj nòči.
Tak sem i jas vu gréhi bloděči
Šatani slúžo, i njegovj rěči
Bole poslúhšo, kak na poniznost
I nê sem stano, gnála me gizdost.

„Onoga zgrabte, koga sem kúšno!“
„Prijátel, ka ščěš, zakâ si prišo?“
I ta rěč vdári njemi vu srcé,
Dúški nemér i mantre prinesé.
Ah, all zdâ že je vse prekesno;
Popòvski slugi držíjo žétvo.
Vnògi Judaškúš mi ne dá méra,
Trga mi dúšo, grozno jo vdérja.
I ercé: ka ščěš, zakâ si prišo,
Da bi med verni spáko napravo?

Oh Judaš, Judaš! kâ si tó včino?
„Nedužno krv sem za pènez ódo.“
„Ka nás tó briga, či si obžalo,
Tvoje je delo, ti vidí za tó!“
Na kúš si misli, odide túžno

I se oběsi na edno drěvo.
Oh prestrašen šorš, pravična sòdba,
Ali darúj Bòg, naj nede moja.
Pošli po Dúhi mi povrněnje,
Z gréha težine oslobodjěnje.

Na Golgotho mi dáj hitro príditi,
Naj si počinem pri Tvojem križi,
Naj merjém z Tebom vsakšemi gréhi;
Ti sam me zbúdi na žitek nòvi.
Dáj nòvo srcé i močno dúšo,
Vužgi v njé vrělost i krepko vero.
Oh velka radost, čújem Njegov glás:
„Tròštaj se sinek, jas sem i tvoj vráč,
Idi vu méri, zdrží te vera
I nazveščávaj Zveščítela!“

Silyanus.

Krisostomus Janoš.

(Goriprečtěla v sobotškoga ev. ženskoga družtva postnom zvečarki Kovatš Annuška.)

Najbole hèrešnji predgarje svojega časa so bili Ivan Krstitel i Zlátivúst Janoš dühovnik. Njidva čěli žitek je jáko spodoben bio edem k-tomi drúgomi. Ešče i vu tom sta spodobniva bílá edem k-tomi ovomi, ka so njidva obá ženske dalé osmrtili. Ivan Krstitela žitek je zadosta znáni pred nami, záto od njega nakrátzi telko prinesém naprě, ka je vu púščávi tak lepò, prijětno predgao, rěč božo gláso, ka so z-cěloga

Dostakrát je prišo te pojeb k mlíni, gde ga je Liza vu tíhoj radosti i Rezika z detečím veseljem čakala i pozdrávila. Ehrbachera je rětkogda vido, ár ete se je pojbi nájrájši ogno, nê ga je mogo trpeti, ár Herbert je preveč na svojo matter bio spodoben.

Prišlo je vrěmen, gda je Rezika vu šolo mogla íditi. Nemérno se je semtâ obráčala vu klòpi, či je vúně sunce sijalo. Za včenjě njê je malo bílò, zadovolíla se je z tem, čy je od ove decé nê nazájostála. Samo v soboto, gda so ti štirje nišiši zlòči málanje meli i gda je Herbert túdi notrimašero vu velíki zlòč, gde so deca skúpnò málali, té se je globoko na papér nagnola i z erděčím obrázom skrblivo málala i rádírjala. Dostakrát se je špotlivo zasmého te vékšij pojeb pròti toj gíngavoj dekilčki. Či je pa mímò šò, je poměňšávajóči glédo na njéno delo.

„Tákše mázanje se túdí lehko čára od tēbe? Šram te boj!“

„O Herbert, jas sem mislíla, ka de se tí vidlo, telko sem se trúdíla.“ Tákšega hipa so se njê skuze svetile z óči i te pojeb je na skrivoma vòpopravo kaj na tom zmoždženom papéri, Rezika je pa z veselím smehom dála prěk vučíteli, ki njê smehěči ercé:

„Vidiš, Rezika, vedno de bógše, po časi se sploj dobro navčíš málati.“

Kak da bi peróti mēla, je šla Rezika domò, gde se je nê znála zadosta vònagučati od svojega málanja i od fararovoga Herberta.

„Znáš, papa, jas Herberta rada mam, skoron tak kak tebè.“ Ehrbacher se na náglo prestráši, gorizdigne dēte i ga na srcé stisne, — Njegovo dēte de moglo za njegove bine trpeti? — Z stráhom napunjeni misli na bodòčnost i edna kmična sòmlivost njemi negvúšne kēpe mála pred óči. Na tákše dni je Peter duplíško porcijo vina spio i isko je glás svoje dúšnevěsti vu vino i žgánje vmorití.

židovskoga orsága k-njemi prihájali lüdjé, njega poslúhšat. Ešče i orsága kralica ga je tüdi prihjá poslúhšat. Gda je Ivan Krstítel med poslúhšavci zagledno kralico, njé je etak erkao: Ti nesměš z Herodeš králom vküpživetí, ár si ti že prvle měla možá. Njega si neverno ostávila i z- Herodešom si se vküp znosila. Tak si pregrešila próti 6 toj zapovedi, praznúješ. Idi nazáj k-tvojemi zákonskomi tíváriši. Samô se od sébe razmi, ka se je kralica za té istinski rěči volo grozno razsrdila na Ivan Krstítela i čakala je samo na priliko, gda si zadomestítev správi. Vse dugoné se je prilika ponúдила i kralica je Ivan Krstítela vmorití dála.

Jánoš dühovnik je po Kristuši z tristó léti sledi živo. V-máloj Ážiji, vu ednoj máloj vesnički je dühovnik bio. On je tüdi od toga bio hérešen, ka je jáko lepô znao predgati. Z-céle krajine so v-šeregé prihájali lüdjé njega poslúhšat. I da je jáko přijétno predgao, so ga „Zlátivúst Jánoš“, po grčkom Krisostomus Jánoš imenúvali.

Od toga hpa mao je ešče bole hérešen póstaó, vsáki je želo vidítí i poslúhšati toga zlátivúst dühovnika. Žnjegovi lépi predg je ništerna strtina gori zaoštála, z-šteri edno na spoznanje eti gori zamerkam: Ti prvi kršćanje, právi zlátovúst Jánoš, so jáko velki siromáci bilí. Nateliko, ka so svéte Kristušove večérje víno v-lesenom kehliji obslúžávali vö vernikom. Ali,

či njim je pehár bár lesení bio, srdcé njihovo je zláto biló. Jáko pobožní lüdjé so bilí. Vsáki večér so vküper sprišli, popéváli, molíli so i čteli svéto písmo. Zdá so se že kršćanje obogátili, pri Kristušovoj večérji z-zlátoga pehára vživajo víno, ali nji srdcá so obtrdnola, drevéna grátala; kèpe, svétce molíjo, rávno tak, kak poganje, nepobožen žitek živéjo. Bógši bi bio lesení pehár i zláto srdcé, kak pa vezdášnji zláti pehár i leseno srdcé.

Lépe njegove predge so z-daleč krajín prihájali poslúhšat. Ednók ga je i sam te zmožen casar tüdi priháo poslúhšat i jáko se njemi je povídla njegova predga, Zlátivúst Jánoša je za Konštantinskoga püšpeka, tó je za orsága nájprednjéšega püšpeka imenúvao vö. — Eden čas je kak püšpek vu velikom preštímanji živo. — Ali ednók so ženske eden blóden dívat záčale nosítí, pri šterom je casarica hodila napré, náimre tak so se záčale obiekávati, ka so prsi celó náge bilé. Tó je zlátovúst Jánoš za nesrámno spoznao i edno nedelo, gda se je casarica tüdi v nòvom dívatí pokazala pri slúžbi božoj, je etak predgao: V drúgi mestaj bogate gospé, náimre pa casarica, štera dosta pènez má, siromáško deco, kódiše májo šegó obgvantati, da naj nezmrznejo, ali prinás pa nê samo siromákov neobgvantajo, nego i sebé napónáge nihájo i praznújejo.

Lehko si premislímo, nakeliko se je raz-

XXVI.

Herbert je vu váraš priháo v gimnázium, ka bi se tam na dale včio. Rezika je v sipávajóčem deždži stála na cesti i čakala je na kóla, štera so Herberta vu váraš pelale, da bi slobód vzéla od njega. On sam je vu svojem nòvom stáliši za směšno najšo, ka bi vu Ehrbacherov mlin šó slobód jemát. Rezika je ešče mála bila i zvóntoga deklina. Pri svoji prijátelaj i pajdášaj je že bio. — Kóla so prihjá, na šteri je Herbert gizdávo sedo z nòvov plávov hóbóv na glávi. Privóščlivo njé erčé:

„Ne tróbi dönok tak, Rezika, tó se ne spláča. Na Kolede ítak domó pridem i té pá na velke počitnice. Či de mi mama písala, ka se vrlo včíš vu šóli, té ti niká přinesém, gda domó pridem, ár mam zadosta žépnoga pèneza. Servus, Rezika!“

Vrokó njé je sègno, kak eden odrašćeni i

z hóbóv je kivo nazáj. Rezika se je pa pri pòti vu trávo vdárila i z srcá se je jókala vu žalostí slobódjemánja.

Za pár mèsécov je edna nevervana gizdost obišla Reziko, ki je vu šóli na prvom mestí sedéla. Po vóredugo je tázasedéla pri gospé fararci z štríkanjem vu rokaj, brezi da bi na dom mislíla, ki njé je od Herberta pripovedávala. Hedviki se je povídla ta lépa deklíčka, štero je eden skriven šorš prikapčo k njénomí siné i njé je Herberta vsakše písmo goriprečtèla, štere je on domó píso. Či je eden pozdráv bio v njem za to málo prijátelico, té so se njé oči od radostí svetíle i líca so njé erdèče postánola. Ali gda je Herbert domó priháo, se je nê dosta brigo za indášnjo prijátelico, njega so drúga dela interesírala, ali Rezika je njegovo nemáratnost méрно gorívezéla i či je samo mogóče biló, njemi je vedno kakšo slúžbo napravíla, či se je pri

srčila ta zmožna, od gizdosti nadúta casarica na zlátivúst Jánoša. Bogme se je te túdi tak zgódilo: „*Povej istino, prebiješ si glavó*“. Casarica je zlátivúst Jánoš púšpeka v temlico zaprétí i sledi osmrítí dála.

Reformácia v Prekmurji i Medjimurji.

(Vzeto i poslovenčeno z knjig Dr. Payr Sándora, theol. profesora v Šoproni. — Jts.)

(Nadaljavanje.)

Martjanci. Gđa je l. 1627 jul. 13-ga Lethenjei Štefan šinjar z Cseprega, Zvonarič Štefan düh. z Cenka i Terboč Jánoš düh. z Gráda v Martjance prišo na cerkveno vizitáció, Domjáni se je pred njimi tak oponášao, kak evang. dühovnik. Takrat je ešče tó dao v zapisnik vzéti, da svoje gorice na Mihaloc brégi, štere so pét pintov goričke zberice mele, Martjanskoj gmáni darúje. Túdi v iméni svoje žené i svojega deteta z tem pogojom, da gmána te gorice po njegovom odhodu, ali po njegovoj smrti dobi v lást.

K Martjanskoj gmáni je, kak tó zapisnik cerkvene vizitácie z l. 1627 oméni, vnogo vesnic slišilo, kakti Miajtinci, Morávci, Sebeborci, Pucinci, Gorica, Predanovci, Brezovci, Lemerje, Štrukovci, Pečarovci, Šalamenci, Vaneča, Moščanci, Dankovci, Mačkovci, Noršinci, Nemšavci. Oméniyo se ešče sledéče, od tórkov vničene ve-

snice: Hegonc, Tešanovci, Krišanc, Obrančakoc, Bükovnica. Tú zdá samo pár hiš jeste po brgáj, právi zapisnik.

Gmána je méla 3 táble zemlé, vu štero je 40 keblöv semena šlo, edno menšo hrastovo góščo, ribnik i gorice. Za sprévod so zvünéšnji vörniki pláčali 1 taler, ali 1 kebo pšenice, ali eden košar včel. Či je samo pri gróbi popévo predgar z kántorom i z dijáki, je 20 denárov dóbo i z toga je 1 garaš dóbo kántor.

Cerkev je méla 2 pozlačeniva srebrniva ke-lija z tenjérami. Na intereš vódní pénéz 63 rajnški (za vsaki rajnški so 10 denárov intereša dóbili). Széchy Gjüri, gđa je od očo odíšo v Balogh (Gömör županija), je 228 rajnški cerkveni pénéz odneso z sebov i je z prisegov oblúbo, da je nazáj dá. Pri vizitácii je od šinjora vó-povédano, da je od vdovice njegove, od Homonai Druget Marije morejo nazáj prositi. Či je nede ščela pláčati, potom zákona jo trbē sterjati.

Domjáni Mihál je po 36 letnoj slúžbi ali mró, ali zavolo starosti odstópo, ár so evangeličanci l. 1648 jul. 22. na sinodi (žinat) v Locsmándi Sinkoch Jánoša ordinirali za dühovnika v Martjance, kalavinje pa l. 1649. sept. 14-ga siná D. Mihála, ml. Domjáni Mihála v Pápi. Tě je samo 3 l. ostao tú, ár so kalavinje že l. 1652 máj, 24-ga Rakičánji Jánoša poslali v Martjance. Tě je túdi samo do konca 1654 l. bio tú i te je cerkev sploh v evangeličanske róke prišla.

fararovi mřdila, štero se je pa preci na gósti godilo. Či je pa slobód vzéo, gđa se je nazáj-povrno k svojim knjigam i njě je prijátelsko vróke ségno, je vsa žalost pozábiena bila, méno i potrplivo je čakala na pávidénje.

Rezika se je k návuki pripravljala, ešče eto leto bude konfirměrana. Ona je bila ta nájbógša vučenica, z punov paščlivostjöv i neobtrúdenostjöv se je včila i Wágner farar jo je večkrát pogládo po glávi erkóči:

„Rezika, pomali, ti nam vsém naprě vujdeš.“

Na tákšo hválo se je z punov srečov zasmehála i či je preveč dobra i ména bila, té jo je farar prijaznivo pito:

„No Rezika, ka bi rada méla za šenk?“

„O gospon farar, edno malo z vami idti vu vašo pisárno.“

Fararova pisárna je za Reziko ta nájpěša hiša bila i Matyeš jo je vesélo vzéo z sebov na edno frtál vóre.

Pisárna je lěpa velika bila, z lěpimi zastori na óknaj, štere je ta neobtrúdjena Hedvig napravila. Nasrědi med oknami je eden velikí križ bio na stěni gor do plafóna. Pred tém križom so po leti vedno korine bílé vu ednoj lěpoj vázi, štere je Hedvika vedno z friškimi premenila, či so povéhnole. Pred tém križom je Rezika z vküpersklüčenimi rokami leško stála i giédala gori na Odküpitela mili obráz. Okóli pri stenáj so pa velikí glaženi omári i police bílé, pune z čarnimi knjigami, z šteri je Wágner farar nájvečkrát naprěvzéo to velko kěpešno biblijo i se je z Rezikov notri vtono vu te čüdne pri-povesti.

(Dale.)

Po smrti Domjánija je velika právda nastála v gmáni, ár je 14—18 pörgarov (meščanov) z vármegjövskim pečatom potrdjenim pismom pred törsko oblast v Kaniži neslo svojo tožbo. Törška oblast je tak odlöčila, naj evangeličanci i reformirani posebe májo predgara i naj vsaki svojega plačújejo. Ovak pa naj v méri živéjo, či si neščejo dati glavé vkrajzėti. V tistom vrémení je pa Martjanski išpa (törski častnik) ednoga dühovnika, zagvúšno Rakicsánija, vözgono z Martjánec, erkavši: „V mojej vési pa ne prebívaj, ár bom ti včasi tá šö i vužgém ti hižo.“ Te dühovnik je prè „sem tá hodo i je tiro veščáne.“

Ešče na držávnom gjüléši v Požoni so meli posianicke delo z právdov Martjančarov. Edna komisija pod vodstvom Musay Gergel púšpeka, je l. 1655 máj. 1 ga v Požoni tak dolöčila, da naj evang. dühovnik odíde z Martjánec, ali 2 filiji, kak Sebeštjan i Ssveta(?), s pripádajöcimi dohodki naj bodeta lást evangeličancov. Ali tö odločitev je Musay púšpek në mogo v valávnost spraviti, ár so evangeličanci, šteri so posebno vu filijav vu velikom računi živeli, proteštirali pröti tomí. Pridöbili so za sébe zemelskoga gospodára, Batthyány Ádám grofa. Tè je v svojem pismi l. 1655 jun. 6 ga píso tö, naj púšpek zapovedáva z svojim, ali on ne písti gmáno kalavinom.

Sinod vu Szakonji jun. 9 ga je tüdi zopston pözvo gori Martjančare, naj dájo prék cerkev i farof. Gda so prišli reformirani, da cerkev prék vzemejo, so se evangeličanci pröti postavili. Na ponovno zapoved Musay púšpeka se je evang. dühovnik vözoselo z farofa, ali samo vu sosedno véš. Ali zdá je céla evang. gmána proteštirala pröti tomí. Okt. 31-ga píšejo Musay púšpeki, da je požonska komisija në méla pravico vkraj zėti cerkev od edni i dati drúgim, ár je cerkev tüdi bila že evangeličanska, pa da je Domjáni z jálnostjov ščeó gmáno k kalavinskoi cerkvi prikapčiti. Kázo se je za evangeličanca, ali na skrivoma je pa kalv. vadiúvánja bio. Či bi prè očivesno vöpokázo svoje kalavinstvo, niti zemelski gospodárje, niti oni ne bi ga trpeli. Vse to bi oni posvedočili v Požoni, ali Nádasdy Boldížar ališpan se je krego ž njihovimi odposlanci, protivio se njim je v Požoni i tak so në bili vöposlušani. (Tak je te Nádasdy B. tüdi ref. vere bio.)

Z oponášanja Domjáni Mihála se je cerkvena oblast navčila, da je zapovedála l. 1655 nov. 25-ga na sinodi v Németsgenči, da Kristu-

šovo večérjo vsaki dühovnik letno od svojega šinjora more zėti, naj se več ne pripeti, da bi štoj pod pláščom ágoštionskoga vadiúvánja kalavinstvo širo med evangeličanci. Z tem so evangeličanci obsödili oponášanje Domjánija i kalavinov.

Ali evang. dühovnika so në vúpali včasi nazájpozvati, ár so se njim protivio z štrofom 600 forintošov.

Ár so pa zemelski gospodárje, kak Batthyány Ádám, Széchyova, Forgachova, Meszlényi Benedek i Tipitš Márton tüdi kre evangeličancov bili, tak je ev. dühovnik Sinkoch Jánoš po pol leti nazáj prišo v Martjance. Samí reform. cehmeštri so pelali njegovo pohištvo nazáj na farof.

Musay púšpek je tüdi prevído, da je zopstom se boriti, ár je evang. dosta več. (Evangeličanci so njemi pisali: „Što je tisti, ki z silov šče z nás kalavince napraviti, bogme de bežéc bëžo, štokoli bode.“) L. 1661-ga že Musay púšpek sam tak píše od Martjanske gmáne, kak od evangeličanske. (Dale.)

Létno glávno správišče Puconske fare.

Puconska fara je marc. 12-ga méla svoj létni obračunski gjüléš. Po spevanji občne pesme: „Hodi k nam, boži düh svéti!“ i po vréloi molitvi dühovnika so Kühár Števan inšpektor pozdravili nazöči bodöče, na vküp- i vödržanje vu vezdášnjem težkom časi je büdécí, so gjüléš ödprli i dühovnika oprosili na naprédánje svojega létnega naznanila.

Dühovnikovo naznanilo. Poštúvano správišče i Lübléni presbiterje! Naznanilo dühovnika dvojni cio má. Račun dá od dokončanoga dela pretečenoga leta, potom prišestnoga delanja vorcane oznaméni. Naša večna náloga i odgovornost je, naj po Božem dühí formálivani živ steber cérkve nestanoma lepšamo i popolněšega činimo.

Splošna stáva. Céli svét vré. Céli svét je spodoben k pükšenoga práha brégi, s spicami oköli vzétomi. Edna iskra je zadosta i v plamén vdári vse. Nasprötno dühovno válovje se vála po svéti, med šterim spunjáva svoje historično pozvánje protestantska cérkev. Eden dühoven tók

Drŭgi zmožen

světovni tók je zvéza nepobožni; po celom světi tečé tajno, ali odkrito komunistično delo. Med etima skrajnima tókoma samérno stojí proteštantizem, — vu rôki z jedinim rožjom, z evangeliomom. Dnes tŭdi dŭšnevěsti i vereslobodščino zahteva; bráni se na obě stráni. Vu tom pogŭbelnom časi je tŭdi naša dŭžnost, da na prestori naše fare more nájditi edna dėsna tó ovo i vŭpati se edno srdce vu drŭgom.

Znotrěšnja stáva. V pretečenom leti smo nē meli kakši posebni veliki dogodtkov vu gmáni našoj; dŭnok tako vu cěrkvi, kako zvŭna njé pri vsákoj dánoj priliki smo slŭžili isto veliko dŭžnost: Božo rěč smo dáli vernikom. Ah dabi li kázao rěč Božo žitek naš! Predgala vsē nás bogábojazen i jákost! Zídala naša pokóra! Pěldasta bila hodba vu cěrkve, vernost do cěrkvi, slŭžba cěrkvi!

Radost žalost. Z radostjov i zahválnostjov spomeném, ka naš fárni inšpektor i fárni kurátor že rávno 10 lét spunjávata z Vašega zavŭpanja na sěbe vzěto čest i sŭžbo z cělov znácnostjov dŭžnosti. Boži blagoslov prosimo na Njidva skóz 10 lét včinjeno delo! Naš kántor so že preminŭčo jesén dokončali 26 leto svoje česti pri našoj fari. — Naše fare šimeonske starosti ali itak vu dŭhi i těli popolnoma cěli fárni pėneznik pa k-leti dopunijo 25 létnico svoje verne slŭžbe pri našoj fari. Bŭg dáj, da se z toga dostojno k leti lahko spomeněmo! — Naši fárni prešbiterov velika većina je zdá spunila 15 lét vu tom svojem pozvánji. Gda vsém zahválím vso njihovo lŭbėznost i vrėlost, teda tŭdi prosím vse naše čestnike, da z cěllm srdcom, z cělov močjov i z istinskim dŭhom spunijo svoje pozvánje. Táljemánje vu cěrkvenom deli je občinski juš i odgovornost za cěrkve je občinska odgovornost.

Z-boleznostjov se mam spŭmenŭti, ka naše fare skóz 35 lét ņročnoga, dobrega zvonára dŭšo je angelov zvoněnjé prem. leta jul. 14.-ga starosti njegove 60 leti vu nebesko díko pŭzvalo. Kŭhár Števan je skóz tē dŭgi lét vrėlo spunjávao svojo slŭžbo pri našoj sv. m. cěrkvi, nē samo v zorje, opoldné i večér je prijao zvonsko vŭže, nego z lepim vkŭplásnim igranjem plačni glásov na naši zvonáj je dosta dosta drági naši mrtvecov sprevájao po njihovi zádni potáj. Poráčam, da se njegov spŭmenek vu zapisniki tŭdi ovekiveči. — Deněšnjega správišča dŭžnost bo-

de, da za našo farno nŭvoga zvonára nájmle i njegove dŭžnosti dolŭži vu svojem povelěnji.

Naša áldovagotvnost. Vezdášnja težka kríza je niti nē vŭposŭhšila áldovagotvnosti vernikov fare naše. Víše 9000 din ov gotovi pėnez, nādale svěče, ali drŭge áldove so darŭvali verniki naši svojoj fari i silje: žito pa pšenico Diačkomí Dŭmi. Gustav Adolfa drŭštvi, etomi nájverněšemi braniteli i podporniki raztepeni verebratov je láni naša fara 45155 din-ov darŭvala i z etim čŭdŭvanja vrėdnim delom je na štrto mesto prišla med farami naše orsačke cěrkve. — Z pripoznanjem i zahválnostjov se spomízam z etakše áldovagotvnosti vernikov naše gmáne. Za nasledŭvanja vrėdno pėldo je lahko postavím drŭgim faram.

Moje slŭžbe. V pretečenom leti pŭleg mŭči i dŭšnevěsti moje sem hito cěrkve mojo domá i tŭdi vu širšešem krŭži dŭhovno slŭžiti. 1935. jan. 22. i 23. sem tao vzeo na správišči naše orsačke cěrkve v Novoj Pazovi. — Jun. 4 ga na Hodoši ob priliki senioratnoga správišča sem predávanje meo od Gustav Adolfa i Gustav Adolfa drŭštva. — Okt. 24-ga na konferenci v M. Soboti sem goričtenjé meo od dollobračanja biblije po Dr. Luther Mártoni. — Nov. 9. i 10. sem tao vzeo vu Kraljevičevoi na správišči Gustav Adolfa glávnooga drŭštva. — Nov. 24-ga sem v Križevskoj cěrkvi držao propagandni sv. govov za Gustav Adolfa drŭštvo. — Na sprotolětje enkrát i v jesén enkrát sem v Andrěci držao Božo slŭžbo i vŭobsŭžávao Kristušovo sv. večérjo. — Vse postne nedele zvŭn predge sem meo tŭdi postno predávanje od ete tēme: radosti pesem pod križom; v Adventi pa vsáko ŭtro pobožnosti, pri šteri mojega premišlávanja tēma je bila: krstšansko mišlěnje i karakter vu biblijski kėpaj. — Sebé áldŭvajoč sem hito slŭžiti cěrkve našo z redjenjem Dŭševnoga Lista ino Evangeličanskoga kalendarija.

Cerkvent žitek poprekno zadovoljivi kėp káže. Vernici v obiskávani Bože hiže zadostno vrėlost skažŭjejo. Naša deca so nindri nē ostala brez vadlŭvánjskoga včėnjá. Statistika gibanja prebivalstva skoron popolnoma iste račune káže, kako vu prvěši létaj. Z lepim redovėkom smo posvětili reformácije svėtek i Božični zvečarek. Naše farno žensko drŭštvo je tŭdi vu pretečenom leti z vernostjov slŭžilo našo cěrkve i ob priliki svojega glávnooga správišča je z lepim redovėkom bogatilo vse nás vu dŭši. Bojdi

Boži blagoslov na etom družtvi i na njega vsákšoj kotrigr. — Mladinskoga družtva predsednik svojo vojáško službo spunjáva i morebiti za to ga volo je zadržemalo tó družtvo. — Neprijétno i boleznó je, ka naša velika fara néma nikše svoje dalárdé i či jo gdaté má, vu pretečenom leti smo né čili njéni glásov. Tomi nebi smelo tako biti, celó či známo, kak znamenito je popévanje pri našoj evangeličanskoj cérkvi. — Konfirmálivani so vsi obdarüvani blii z spómenka listom na konfirmácijo; vsi nóvi hižnicke pa z Biblijov. — Genlivi ósvetek je bio maj. 26 ga v Polani, gda i gde sem blagoslovo razširjenoga brútiiva nóvi prestor.

Zvóněšnja dela. Fárni inšpektor so se skrbeli po lánskom glávnom správišči na njih zavüpana dugovánja vrédspavití. Vu krátkom zemlišče Toplákové fundácije i prostor za 150 létni spomenik bode vu zemliški knigi prepísano na našo faró. Žalost, itak je né réšeno dugovánje Pečarovskoga evang. zvonika. Za vse trúde i áldove bojdí tñdí z etoga mesta zahválnost vadlívana našemi fárnomi inšpektori. — Gradbeni odbor vu dugovánji zidanja versivinske hrambe pri faroci je hváte vrédno spunjávao svojo nálogo i vezdaj pred poštvüvano správišče predložil pián nóve vérvstivinske hrambe.

Dojpsl. Nazádnje naznanilo dam od ništerni fontošněši dojpisov našega g. púšpeka: 1) vu postí i adventi naj nebodo gostüvanja i veselice; tiho zdávanje, brez publike, se samo vu silnom pripetjě lehko vrši. 2) Orsački cerkveni tanáč na svojoj seji dné 12. 13. jun. 1935. pôleg XIII punktuma je skončao, ka prešbiterje so dužni vdáblati dotični cerkveni list (pri nas Dúševni List). 3) Na držánje Boži slúžb vu vogrskom jeziki gledeč naznánjajo skončanje verskoga ministra, ka pôleg 26 § a proteštantnoga zákona se pri nás vogrške bože slúžbe nesmějo vršiti.

Gda moje dúhovniško naznanilo pred fárno správišče položim, hválím Bóga za Njegovo pomágajóčo miloščo, s šterov me je vu deli mojem vodo i pomogao. Toplo zahválim všem fárnim čestnikom i slúžbenikom njihovo verno podpéranje i áldüvajóče delanje. Fárno správišče pa z vüpoznostjov na tó prosím, naj sódí z dobrov volov delo moje i pôleg doségnjeni náshajov naj vzeme vu račun ono moje dobro nakaněnje, s šterim vso svojo žitka móč bláženó ponúdim gori na slúžbo moje sv. matere cérkve.

Po etom dúhovniškom naznanili, za štero so fárni inšpektor vadlíváli zahválnost i po razprávanji njegoví ništerni punktumov, je správišče odobrilo obračun i preračun. — Notrijemánja je bilo 67 881 86 D, vódávanja 60,014 80 Din. V hranilnicaj má fara 20,371 75 Din. Za verskoga kurátora v Bokračé je zvoljeni Fartelj Kalman, za fárnoga zvonára pa Kutoš Ernó. Obádvá sta predpisano prisego taki dolidjalá. 500 Din. štípendije z fundácije sebeborskoga nemeškoga Luthár Gergora i familije je dóbo Podlěsek Jožef jurist v Ljubljani. Pián za nóvo vérvstivinsko hrambo je odobreni.

Po razprávanji rázložni ménši dugovánj so fárni inšpektor zahvátili nazóči bodóčím vódržánje i objektivno tanačüvanje i správišče so zaključili.

Rázložni máli glási.

Radosti glás. „Sin človeči je né prišao dñše lüdi pogibüvat, nego zdržávat.“ (Lk. 9. 65)

Osební glási. Vu báčkoj šinjoriji je Scherer Peter dúhovnik vu Feketiči zeb්රáni za nóvoga šinjóra. Med lépov ósvetnostjov je po našem g. púšpeki márc. 5. ga spelani vu čést svojo. — Vu Novomseli pri Vinkovci je Schiller Frigješ zeb්රáni za dúhovnika.

Anglija. Pók. V. Jurij krao je né bio samo svojoj držávi najverněši sluga, nego tñdí svojoj proteštantskoj cérkvi najverněši prijáteo. Vsákdén je čteo Biblijo i vsáko nedeio je šó vu cérkev.

Austrija. V Beči je v 1935-tom leti páli više 3000 lüdi prestó pilo v evangeličansko cérkev; vu Karintiji (Koroško) pa više 700.

Polsko. Vu rim. kat. Gor. Sileziji je tñdí zmožna móč evangelioma. 104 so z rimske cérkvi notristópili v evangeličansko cérkev i samo 4 so žnjé vóstópili v rimsko cérkev. Měšane ženidvi so se tñdí največkrát v sv. cérkvi blagosloville i osnávlanje otrok z etakši je tñdí evangeličansko.

Apáče. Za našo z velikim dugom obvezto raztorjenost so dobri vernici v Križevskoj fari 1962 25 D, v Gor. Slavečkoj pa 1081 D. milodárov áldüvali. Za ete smilene, vu vezdášnji težki razmeraj prinešene dáre tñdí po etoj póti najglobošo zahválnost vadlívjemo daritelom. — Fárno vodstvo.

Pošta. Škriléc Zoltán Montevideo. Pěneze za kalendarije dóbili. Vu písmi vse odpísali.

Vůpamo se, ka že dávno ste je préjali. Na etom mesti túdi istinsko zahválnost Vam vadlújemo za trúd i vrélost.

Nikše prilike brez dobročinenja. Na krstitji čerice Luthár Déneša v Sebeborci jan. 26 ga je Bác Šándor boter naprédao, ka pri obilno prestretom stoli se evangeličanski krstčenci nesmějo zpozábíti z Lázarov svoje cěrkve, z med vnógim stiskávanjem živěči raztepeni verebratov, štere to plemenito Gustav Adolfa družstvo nájbole bráni i podpéra. Záto na etakši dober cio naj darúje z veselím srdcom, kako je što mogoči! Na ete lépe būděče reči so darúvali: Bác Šándor i tůvárišica, Šiftar Šándor i tůvárišica Strukovci, Luthár Karolina Radgona 20—20 D, Luthár Déneš Sebeborci 13·5 D, Vrečič Štefanova Zenkovci, Pintarič Števan M. Sobotá, Luthár Ádám Puconci, Luthár Šándor Sebeborci 10—10 D, Luthár Károlj z máterjov Sebeborci 8 D, Luthár Károlj i tůvárišica, Pavlič Eva Sebeborci 5—5 Slivnjek Jožefova Vaneča 3·5 D; vsevkúp 135 Din. — Na gostúvanji Kutoš Ernőja—Kúhar Gizele v Puconci na spodobno míle reči Kúhar Kalmana (Bencák) so ništerni svatovje darúvali na isti cio 43 Din. Na tom gostúvanji je ně bilo mužike, ali tēm več popěvanja naši večno lépi cerkveni pēsēm. — Na gostúvanji Varga Števana—Frumen Gizele v Brezovci so Domján Lajoš starišina goripózvali poštúvano svátbo za eden áldov na Gustav Adolfa družstvo, z šteroga se nesmimo nigdár spozábíti. Opominájóče reči so vsi odobrili i 31·5 D. pēnez darúvali i liki za odgovor stojěč spopěvali evangeličansko himno: „Trdi grád je naš Bóg zmožni,“ ka je do skúz genolo vse navzóče.

Turobni glási z gor. slavečke fare. Preminóči mēsec so se odselili od nás vu večnost: vd. Fartek Terezija, roj. Jud z Kuzme v 78 l.; Novak Eva, samska, r. v Kuštanovci, vmrla v Kračči v 70 l.; Čurman Mikloš, oženjen, iz Kuzme v 65 l.; z Čurmanom je fara naša ednoga vrloga presbytera zgúbila i Důševní List pa ednoga vernoga čtenjára. — Naj vsi tē pokojni májo sladtek grobski sěn i tē nazájostánjeni si naj počínějo vu Božem ravnánji!

Gornja Slaveča. 1. marca po božoj slůžbi je mēla naša fara svojo rědno létno sejo. Na toj seji si je gmajna ednoglásno odebrála za svojega cerkvenoga podínšpektora Obál Eugena, mjinara i posestnika iz Pertoče. Te nōvi pod-

inšpektor so pred cělov gmánov dolidjáli vu rōke důhovnika Kovátša prišego. Želěmo tomí nōvomi delavci dosta blagoslova na vnōga léta, da tō čěst lejko spunjávajo světoj materi cěrkvi na hasek i Bógi na díko! — Na Gustav Ad. podporno družstvo je vkúpprišlo vu našoj fari 1936. leta: Gor Slaveča 134 D, Dol. Slaveča 77 D, Sotina 72 D, Kuzma—Matjaševci 60·50 D, Gor. Lendava 53 D, Nuskova 52 D, Sveti Jurij—Rogaševci 50 D, Večeslavci—Pertoča 36 D, Serdica 34 D, Vidonci 11 D; offert l. 6.: 45·50 D, šolska deca so aldúvali 157 D, vsevkúper 782 D.

Dobrovolni dári na goridržanje Důševnoga Lista: Šantavec Štefan Pečarovci 2 D, Brgles Miklošova Šalamenci 5 D, Kološa Ivanova Puconci 4 D, Kardoš Lajoš Sebeborci 2 D, Kúhár Štefan fární inšpektor Puconci 20 D, Flisar Kalman Vaneča 5 D, Sever Franc Puconci 3 D, Sever Ivan Polana 5 D, Domján Lajoš Brezovci 5 D, Mōrec Šarolta Tešanovci 5 D, st. Kuzma Janoš Tešanovci 2 D, Zōnik Jožefova Šalamenci 5 D, Podlesek Jožef Ljubljana 10 Din. — Radi bi nadaljávali! Srdčna hvála!

Turobni glási. Zádñji hip so se odselili z Puconske fare vu večnost: Kardoš Ivan v Andreci, st. 72 l., vd. Škrilec Žuža, roj. Godina v Lemerji, st. 82 l., Šiplič Števan na Vaneči, st. 59 l., Bedök Franc v Sebeborci, st. 70 l., vd. Domján Franciška, roj. Ritoper v Brezovci, st. 71 l., Fartelj Franciška, roj. Zrinski v Andreci, st. 70 l., Kerčmar Vilma, roj. Cmor v Krnci, st. 36 l., vd. Fartelj Jožef v Bokračči, st. 78 l., Ficko Terezija, roj. Szabadoš v Šalamenci st. 58 l., vd. Zorko Marija, roj. Vrečič na Gorici, stara 66 l. i trijé pojbičje. — Naj májo sladtek grobski sěn i bláženo goristaněnje.

Dobrovolni dári na Dijaški Dom: Z-Maribora g. Pratbauer Károlj 50 din, z-Sobote g. Pretner Franc železničar 20 din, z-Šamarja g. Lotrič Rudolf dávnči kontrolnik 10 din. Z-Murske Sobote evang. ženskoga družstva gospé so prispodobno k-prvéšim létam z-fašenskimi fan-kami i v-etom leti obilno obvēselile osnovlenike. Srdčna hvála za dobrovolne dári!

Dári k nesprhlivomi vencí v spomin na Luthárovo Flisar Šarolta za Dijačkoga Dóma štípéndij: Bác Šándor Strukovci 10 D, Varga Štefan Brezovci 5 D, Nemeč Franc Puconci 10 D, Grah Alojz Puconci 10 D, Celec Kalman Gorica 10 D, Celec Lajoš Gorica 10 D, Horvat Ernő Št. Ilj 10 D, Idič Karolina Puconci 10 D, Šiftar

Franc Sebeborci 30 D, Cigúth Marija Borejci 10 D, Luthár Karolina Radkersburg 20 D, Barbarič Lajoš Sebeborci 10 D, Mórec Gèza Puconci 20 D, Šantavec Štefan Šalamenci 10 D, Benko Štefan Brezovci 20 D, Fujs Jožef Predanovci 10 D, Temlin Štefan Brezovci 20 D, Katona Lajoš Brezovci 20 D, Kutoš Arpad Francija 10 D, Brgles Terezija Šalamenci 5 Din. — Nájsrčnèša hvála za té korine poštvánja!

Ka novoga? Zimski tao olimpijski iger za svetovno prvenstvo se je dokončao v 11 dnévaj v Parten-Kircheni v Nemčiji pri navzočnosti blúzi 1 milijon lúdi v nállepšem rédi. Tū moremo naglásiti, ka so prve nagrade odnesle protestántske države i to po sledéčem rédi: Norvéška, Švéd-ska, Finlandija, Sev. Amerika i Nemčija. Tū je prišo do veljave pregovor, ka samo zdrava dúša má zdravo tēlo! — Zádnye dni februára je vo-jaška revolucija divjala v Tokiji na Japonskom. Revolucija je imela cio, ka naj bo tákša vláda, štera vékše razumevanje má za vótiranje komu-nistov iz vzhodne Sibérije. — Nemčija je 7. t. m. odpovedala lokarnsko i versailsko pogodbo, pa z 19 bataljonami zasedla takzváno demilitari-zirano zono pri Rajni. Pri vsej državaj, posebno pa v Franciji, je grátala velka pánika. Hitler je obednim izjavo, ka je Nemčija pripravljena z vsemi sosednimi državami sklenoti nenapadáno pogodbo na 25 let. Zavolo toga stopája je na 29. t. m. razpisan plebiscit, t. j. národno glaso-vanje, ki odobri postopanje vláde. — Nedávno je v Berlini bila razstáva automobilov v zvezi s produkcijo umetnoga gumija i benzina. Nemci so námreč vónajšli umetni gumi, ki je za 30% bole trpežen i umetni benzin. — Itálija je v Abesiniji močno napredúvala: notri je vzéla okoli 140.000 km². — Ešče vedno 11,400.000 brezposelni lújdi jeste v Ameriki. — Za preminoče proračunsko leto je naša držáva ruskim beguncam i invalidom, ki živéjo v Jugoslaviji, — dála podporo 640 mil. Din. — Arnautović poslanec je v našem parlamentu trikrát strelo na našega ministerskoga predsednika g. Stojadinoviča; šúši so k sreči nikoga ne zadeli. Arnautoviča i ešče devét drúgi poslancov so záprli. Tūdi vláda se je na novo sestávila; v novoj vládi je vóostao vojni minister Živkovič Peter i pravosodni minister Miškulin. — V Rusiji je notri vpelani kuluk, šteroga je odpra-vo cár Aleksander II. I. 1861. Vse ženske od 18 do 40 let i vsi moški od 18 do 45 let so dužni letno 6 dni komunistam gospočino slúžiti. —

Okoli Sremske Mitrovice je Sava poplavila 31 vesnic; škoda se cení na milijone. — Prek Móre pri Petanjci začnejo most delati. Tūdi sobočki špitao povékšajo i gimnázijo razšírijo, kak no-vine pišejo. — Eden konjski trgovec z Hamburga je prišao v Čakovec i začno težke konje kúpü-vati; plačúje od 4500 do 6500 Din.

Pilátušovo pítanje.

Hári Lipót ev. dúhovnik.

Obri Kristuša sód držéči Pilátuš edno ve-liko i teško pítanje má: Ka bom pa činio z Jezušom, ki se zove Kristuš? Pilátuš je nē znao kaj činiti z Jezušom. Nē ga je razmo, ka On ščé. Nē je znao, zakaj je On prišo. Nē ga je razmo, nē s srcom, nē z dúšov, záto píta bojaz-livo: Ka bom pa činio z Jezušom?

Ali mi se zé ne staramo nad tem, Pilátuš-ovo pítanje je nē naše pítanje. Boža milošča je zé odprla naše oči, doli je zaprála z nás greha nesnágo. Mi smo se zé goriprebúdlili, mi se ne zavüpamo samo v svojo lastivno pravičnost i jákost, ár smo mi zé spoznali tisto svetlo pra-vico, štera se nam v božoj vekivečnoj réči glási, štera nás tūdi kára i nam odkrito pové, da smo mi vu sebi zgübleni i skvarjeni lúdjé. Pilátušovo pítanje je tūdi záto nē naše pítanje, ár mi ómur-no z velikim želénjom iščemo vekivečnost, i v toj vekivečnosti toga smilenoga Bogá, ár mi v nóči svojega zemelskoga vandrarstva na edno zvézdo glédamo, na Jákovovo zvézdo, edno imé ščémo znati, štero imé naše zveličanje pomēni: Mi iskajóči iščemo tisto edino rokó, štera nás mentúje z groznoga valóvja nevéle i smrti. Mi ne pítamo z tém nemočnim i nevernim Pilátušom: ka bom pa činio z Jezušom, ár se mi vsáki dén etak známo zdúhávati i moliti: Jezuš, Dávidov sin, smilüj se nad nami!

Kak naj píta betežnik tó, ka ščé zdravnik? Jeli píta tó lačen človek, zakojvolo je krüh? Tūdi té zgübleni, grēšen človek ne more pítati tó, zakojvolo je Osloboditel. I rávno tak ne mo-re pítati té veren kršćenik tó, ka naj čini z Je-zušom? Kristušov krvávi križ je naša obramba, Njegova prelejána drága krv je naše spravičanje, i grehov odpúšćanje. Njegova svéta rēč je naš vsákdénšnji tróšt, naš krüh i naša moč, Njogo-va milošča je naše zdržanje i naš vekivečen žitek.

Gospód naš Jezuš Kristuš! Ti si svoj ži-tek darúvao za nás i mi ti pa záto oblúbimo, da neveke Tvoja verna deca ostánemo...!

„Jezuša neodpústim,
Ár je za méne strpo smrt;
K njemi jas vernost zdržim
I te, gda bom v smrti vkúpstrt.
Ráj žitek i vse zgüblim,
Kak Jezuza odpústim.“

Reformácija vu Sváici i na Francuškem.

Naprejdáva : SILVÁNUS.

(Nadaljavanje.)

1715. augustuša 21-ga se je ti devét možóv vküper zbralo vu ednoj zapüšćenoj kamenoj bajci, — štera se za zibel te nanóvonastánjene francuške proteštantske cërkví lehko imenüje, — gde je Court po vrëloj molitvi vu navdüšenom govori napredao svoje pláne, misli i štere so potém on i njegovi prijátelje vrëlo razšürjavali med vernikmi. Tó je biló vu püšćávi në daleč od Nimes váraša. Në prötistanenjé z orožjem, nego tiho čakanje i močno vódržánje pri Božoj Rëči je bila njegova vodna reč. Növe gmáne so se nastávlale, na štere lica so se vrëli i sprobani verniki za presbitere odébrali, ki so pazili na vadlívánjsko živlénje, odlóčili mésto i čas Boží slüžb vu püšćávaj, od toga vernike na skrivoma obavëstili, predgare pózvali i se za njé poskrbeili. Več gmán se je v sínódo zdrúžilo i nad okrajni sínodaj so národna synoda stála, štera so odlóčávala i skrbëla za réd i za obče potrebčine.

Courta ideje i délo je raslo. Na njegovi vandranji so ga stáino vórni i batrivni mladénci sprevájali, štere je on včio vu sv. pismi i za vrële predgare je je návčó i vzgójo. Zaistino je batrivnost trbela za predgara bidti. Od oni pét predgarov, ki so vu toj prvój máloj sínodi póleg Nimesa bili, so štirje vmorjeni bili, za Courta glavó je pa 10.000 Lir biló obečano.

Sledi je Court vu Šájc, vu Lauzanne odišo, gde je edno predgarsko šólo nastávo, „ono čüdnó smrtno šólo, z štere so neprestanoma šli osnovlenci na francuška mantrnišća.“ Več kak stó dühovnikov je šenkala Courta šóla „Cërkví te püšćáve.“

Gda se je on 1744-ga nazájpovrno v do movino svojo, so se zbéráli po oni méstaj, gde je on kak mladénc 20–30 vórnikom predgo, zdá jezeri i deséjezeri okóli njega. Tá sëtva je tak rásla, ka pri zádnejm konci, li pred revolucijov (1787) z petnájsti provinc je 600.000 Hugénotov biló navzóči.

Court je eto povnožavanje proteštantizma doživó, ali vereslobóšćino že në. Nad tém se je samo njegov vučénik Pavel Rabaut veselio. Rabaut se je 1718 leta vu bližini Nimesa naródo od prémóčni i pobožni starišov. Že kak pojbič je od Courta navdüšeni bio i je odišo v njegovó

šólo, z štere je vu 23 lét starosti kak dühovnik bio odebráni za pastéra vu Nimesko faro, šteroj je več kak 50 lét slüžo. Móč njegovi predg, njegova módrost i vórnost njemi je tak veliko spóštüvanje správilá, kak vu gmáni, tak med túváriši dühovniki, ka so ga za dühovnoga voditela cële proteštantske cërkví meli.

Tüdi vu časti Rabauta je dosta mantrniške krvi biló prelejáno. Sodišče v Bordeaux i je napédo 1749 leta osemnáset párov osódló zato, ka so se po proteštantskom zdáli, moške na gáljerobstvo, žene pa vu vózo. Gda so po rázni krajínaj ponóvili soldáke kvartérati po hišaj, naj bi proteštante na pápínsko prisílili, se je národ na telko razburko, ka se je bojati biló od edne növe mešćanske bojne.

Ali Rabaut je neobtrüdjeno, ešče bole kak nigda, hodo od vési do vési i vu té žmejni vrëmenaj je tróšto, proso i včio národ, opomino ga na podložnost pröti oblástvom, na pokornost, ešče tüdi pröti tim nepravičnim i na vódržánje vu potrplivosti, vu šteroj je on sam tak močen bio. On sam etak piše od sébe: „Vedno mam špíone okóli sébe na moji potüvanjaj, preoblečene soldáke z pištolami i štriki vu žebkaj, naj bi me zgrabili i zvézali. Zdá sem večé vrëden kak prvle: Cëna za mojo glavó je z 6000 Lir na 20.000 Lir podignjena i na mésto gaog se mi z v kolóvolomljenom prtijo.“

V etakšoj nevarnoj stávi so në samo pojedini lüdjé živeli, nego 600.000 francuski pörgarov prék puni 104 lét, od razváčavanja Nautestkoga Edikta 1685 do francuške revolucije 1789. Kakše veliko veselje je bilo tó za proteštante, gda njim je národni gjüléš 24. dec. 1789 za božično darilo pravico i slobodšćino dao na jávne bože slüžbe i ednáke pravice z pápinci njim prigláso. Kakše spremenjavanje situacije je tó moglo bidti, ka je sin toga stároga Rabauta, kak Nimesša posáanec, ki je velke zaslüženosti správo vu borbi za vadlívánjsko ednákost, za predsednika národnoga gjüléša bio odebráni. Kakše veselje je biló tó za siná, ki je té vezéli glás sam lično prineso svojemi séromi očí. Kak zahvátno je vzéó té glás te stári Rabaut na znánje, rávno z takšimi prorokskimi očmi je vido tüdi te približávájóče vihére revolucije že naprë. Siné je etak odgovoro: „Hvála bojdí Bógi, ka se je milostivno zgledno na nás i je tó tak skončó, ka nam Francuška vu tebi pláča za ona në-zračunana trplénja, s šterim nás je oklála. Ali nedáj se zmóftiti obri toga! Ali zaistino misliš, ka bi ta práva slobodšćina z edne takše revolucije mogla naprëpridti? (Dale.)